

Det Kongelige Kulturdepartement

Dato: 31.10.2014

Vår ref: 14/5548 - 2 HAAK (14/30883)

Deres ref: 14/2218

Høringsuttalelse - Staten og Den norske kirke - et tydelig skille

Høringsuttalelse fra Biskop Tor Singaas

Innledning

Biskop Tor Singaas i Nidaros viser til høringsnotat fra Kulturdepartementet av 2. september 2014, og avgir med dette sin uttalelse.

Biskopen gir i store trekk sin tilslutning til uttalelsen fra Nidaros Bispedømmeråd, men vil benytte anledningen til å markere noen egne synspunkter, hovedsakelig med vekt på prestetjenestens stilling. Biskopen vil i sin tilleggsuttalelse understreke betydningen av at prestetjenesten lovfestes og peke på at dette også bør få konsekvenser for hvordan departementet ordlegger sin økonomiske forpliktelse. Biskopen vil også antyde behovet for tydeligere signaler om tilsettingsmyndighet for prester og proster, og om bispemøtets funksjon og rolle.

Prestetjenestens rolle og uavhengighet.

Biskopen anser at høringsnotatet fra departementet har gitt et klart signal om prestetjenestens sentrale rolle i kirken. Lovfestingen av preste- proste- og bispetjeneste, slik det kommer til uttrykk i kl. § 2, signaliserer på en god måte at bestemmelsene i grl. § 16 om en landsdekkende folkekirke blir ivaretatt. Siden dette også er situasjonen i dag, medfører ikke denne bestemmelsen en realitetsendring, men er mer å lese som en signalbestemmelse. Biskopen mener det vil gi en ytterligere styrking av dette punkt, dersom også ordning for prestetjenesten reguleres i lov, slik det åpnes for i grl. § 16 ("Nærmere bestemmelser om kirkens ordning fastsettes ved lov").

Biskopen er også glad for signalet om at kvalifikasjonskravene, samt vilkår for ordinasjon og tilsetting av prester vil bli behandlet i eget høringsnotat (punkt 5.2.3, s. 36), og antar at det medfører en vurdering av at også disse faktorene kan bli gjenstand for regulering gjennom lovbestemmelser.

Videre anser biskopen det som tjenlig at departementet formulerer en lovregulering av prestetjenestens uavhengighet (kl. § 34), og slutter seg til høringsnotatets resonnement for dette. Biskopen vil imidlertid bemerke at han ikke deler departementets synspunkt om at akkurat dette punktet fordrer en spesiell tilslutning og "bred kirkelig støtte"

(notatet s. 35), men anser at bestemmelsen faller naturlig inn i en helhetlig vurdering av prestatjenestens særskilte rolle.

Tilsettingsmyndighet for prester og proster

Siden en sentral føring for virksomhetsoverdragelsen er uttalt å være en trinnvis og smidig overgangsordning, er denne loven tross alt å oppfatte som en overgangslov som må søke å ivareta gode rammer for en slik prosess. Dersom arbeidsgivermyndigheten overføres til det sentrale rettssubjektet, slik høringen gir signaler om, mener derfor biskopen at det er viktig å ivareta den innarbeidede organiseringen av prestatjenesten, og at det derfor ikke er hensiktsmessig å oppheve bestemmelsen i kl. § 23 om at bispedømmerrådet tilsetter proster og menighetsprester. I en overgangsperiode vil dette trolig være den mest hensiktsmessige ordningen, og vil også gi trygghet for prestatjenesten i en omstillingstid.

I den nye § 27 i kl., som omhandler Den norske kirkes klagenemd, er også bispedømmerrådet nevnt under punkt b) i en sammenheng som antyder en slik tilsettingsmyndighet, og biskopen mener derfor at det er naturlig å opprettholde bestemmelsen i § 23 for å unngå unødvendig tvetydighet på dette punktet. En tydeliggjøring av denne tilsettingsmyndigheten vil også gi nødvendig substans til bispedømmerrådets funksjon som lovfestet organ, slik høringsnotatet også legger opp til.

Finansiering og økonomi

Med forslaget om lovfesting av prestatjenesten bekrefter departementet sin vilje til å oppfylle grl. § 16 om en landsdekkende folkekirke. Likevel er det mange usikkerhetsmomenter knyttet til volumet av den finansielle siden av denne viljen, også siden høringsnotatet blant annet gir stor åpning for endring av kirkelig inndeling. Biskopen er usikker på i hvor stor grad høringsnotatet gir eksplisitt uttrykk for det langsiktige volumet på Statens forpliktelse, og ønsker derfor å be om at departementet er tydelig på hvordan Staten anser seg forpliktet på denne finansieringen, også uavhengig av faktorer som medlemsutvikling og arrondering. Biskopen anser at det er viktig at det blir gitt signaler om finansiering som gir trygghet for kirken til å tenke langsiktig og selvstendig når det gjelder utvikling av ressurser og organisasjon, og at kortsiktige variasjoner eller endringer ikke får umiddelbare følger for rammetilskuddet.

Bispemøtets rolle

Høringsnotatet understreker betydningen av at lovendringene ikke skal medføre betydelige endringer i kirkens organisering, og biskopen forstår det slik at departementet anser at også Bispemøtets rolle i dagens organisasjon i størst mulig grad videreføres. De signaler som gis om biskopen som selvstendig og uavhengig organ, er imidlertid ikke svært presise, og det gis heller ingen tydelige føringer på hvilken myndighet biskopene og Bispemøtet skal besitte i sin uavhengighet. Biskopen utøver også sin tjeneste i bispemøtet som kollegialt organ, og den samme selvstendighet som gjelder for biskopen må gjenfinnes i bispemøtet. Biskopen ønsker derfor at departementet gir mer konkrete signaler om Bispemøtets selvstendighet, og at også rollefordelingen mellom Kirkeråd, Kirkemøte og Bispemøtet avklares.

Med vennlig hilsen

Tor Singsaas
Nidaros Biskop

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Mottakere:
Det Kongelige Kulturdepartement